

Professor De Grauwe: 'Banken moeten weer

De vijf miljard die de regering in Fortis stopt, zal niet voldoende zijn. Dat vreest de Leuvense economieprofessor Paul De Grauwe. Hij pleit voor strengere controles op de banken. Die moeten zich onthouden van riskante beleggingen en zich concentreren op hun kerntaken.

U als liberaal ziet wellicht niet graag dat de staat de banken te hulp moet snellen.

'Dat is inderdaad niet leuk, maar ik denk dat het niet anders kan. Er zijn een aantal dwaze beslissingen genomen en daar zitten we nu mee. Onze banken zijn nogal broos omdat het systeem volledig op vertrouwen gestoeld is. Mensen laten hun geld op de bank omdat ze er vertrouwen in hebben dat de bankier hun geld verstandig belegt. Daarom is het heel belangrijk

©pn

dat dit vertrouwen blijft bestaan.'
Is de crisis nu opgelost?

'Nee, het is nog niet gedaan. Ik vrees voor nog veel erger. De overheid heeft nu die bank overgenomen, maar daarmee is het vertrouwen nog niet terug. De mensen vragen zich nu af hoe het met hun bank zit, of die hetzelfde kan overkomen. Daardoor is nu ook het vertrouwen in Dexia gedaald. Zo ontstaat paniek en krijg je een domino-effect. Als het vertrouwen in de ene bank weg is, zetten mensen dat over naar een volgende. Dit wantrouwen kan leiden tot paniek.'

'Ik vrees dat het ergste nog moet komen en dat die vijf miljard van de regering nog niet genoeg zal zijn. In de Verenigde Staten is vijfhonderd miljard nodig. De Amerikaanse economie is wel groter dan de onze, maar niet het honderdvoudige.'

'Pas nu ontdekken we hoe erg de toestand is. Een Engelse bank bijvoorbeeld heeft producten met kapitaalsbescherming, maar nu blijken die verzekerd door AIG, die daar niet langer garant voor kan staan. Dat is fataal voor het vertrouwen in de banken.'

Moeten de banken aan strengere regels onderworpen worden?

'Eerst moet nu het vuur geblust worden, zoals de pompiers doen. Dat is nu het belangrijkste. Pas daarna moet gekeken worden wat de brand veroorzaakt heeft. Maar dat zal wel gebeuren. Eerst moet er opnieuw vertrouwen komen in het banksysteem. Want als alle mensen daaraan gaan twijfelen, loopt iedereen naar de bank om zijn geld terug te halen en stort het systeem ineen. Gelukkig heeft de Europese Centrale Bank nu geld aangeboden dat zij in de markt zal pompen.'

gewoon bankieren'

En als deze brand geblust is?

'De banken moeten zich opnieuw concentreren op het bankieren zelf: geld uitlenen aan bedrijven of voor hypotheekleningen. Ze mogen niet meer beleggen in die excentrieke instrumenten met grote risico's. Denk aan het vastgoed, waar riskante hypotheekleningen zodanig verpakt werden dat ze risicoloos leken, wat niet het geval bleek te zijn.'

'Er zijn ook veel afgeleide producten van aandelen waarin ze te hoge risico's namen. Er moet ook een hogere kasreservecoëfficiënt verplicht worden, waardoor ze meer cash in huis hebben.'

Moet er ook een strengere controle komen?

'Het is waar in het algemeen dat de controle gefaald heeft. Zeker in de VS heeft men veel te veel zaken toegelaten aan de banken. Maar

ook bij ons zijn dingen toegelaten, bijvoorbeeld dat de banken een aantal van hun riskante producten uit de balans houden. Er is een hele cultuur geweest rond dit soort bankproducten. De Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen heeft dat toegestaan, net als elders in Europa.'

De PS eist het aftreden van minister van Financiën Reynders. Draagt hij hierin verantwoordelijkheid?

'Dat zijn politieke spelletjes. Als Reynders moet aftreden, dan ook de ministers van Financiën van heel Europa, waar allemaal dezelfde zaken toegestaan zijn. Het probleem ligt bij die hele cultuur van nieuwe financiële producten.'

Blijkbaar hollen we van crisis naar crisis op de beurs.

'Die had geen effect op het hele

De banken mogen niet meer beleggen in die excentrieke instrumenten met grote risico's

Paul De Grauwe

bankwezen. Nu is het banksysteem als geheel gedestabiliseerd. Ik hoop dat deze crisis niet zo erg wordt als die in de jaren dertig, maar we weten niet wat voor ons ligt. Ik denk dat de tussenkomst van de ministers van Financiën nu de paniek kan stoppen, want die is heel destructief.' (bm)

Lezersservice

» Wat gebeurt er als uw bank failliet gaat? Elk vragen en antwoorden op www.nieuwsblad.be/hetdossier